

SZYBKI SPADEK MARKI NIEMIECKIEJ NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

Giełdy płać 60,000 marek za jednego dolara

POWODEM SPADKU, POPYT NA OBCE WALUTY

BERLIN, 23 maja. — Na giełdzie berlińskiej zapowadała panika. Kurs marki niemieckiej spadł katastroficznie w ciągu ostatnich dni. Giełdy płać 60,000 marek za jednego dolara. Powodem spadku obrzuty popyt w całym Niemczech na waluty zagraniczne. Skutkiem spadku kursu marki ceny w Niemczech, blisko podwoiły się w ciągu ostatnich kilku dni. Rząd zamierza z dniem 1 czerwca podnieść opłaty w instytucjach rządowych jak koła, pocztę, telegrafy o sto procent. Ceny żywności z dnia na dzień skaczą w górę z zawrotną szybkością. Ceny chleba w ciągu zaledwie kilku dni zwiększyły się dwukrotnie. Ludność ogarnia rozpacz z powodu niepewności, co przyniesie jutro. Wszyscy, którzy znajdują się w posiadaniu jakiegokolwiek ilości marki starają się za nie zakupować przynajmniej żywności by nie zabrakło jej od śmierci głodowej, która niewątpliwie zagrozi wszystkim nieposiadającym miliardów marek w kieszeni.

Poraz pierwszy w historii wartość marki niemieckiej spadła poniżej wartości marki polskiej i stała się dalej, podczas gdy marka polska wykazuje pewną stałość i idzie ku podniesieniu kursu. W ostatniej chwili na giełdzie berlińskiej płacono 110 marek niemieckich za 100 marek polskich. Ludność niemiecka poczyniła nabierać zaufania do marki polskiej i zakupuje ją w ogromnych ilościach, aby za zakupione marki nabywać żywność, której w Polsce będzie tego roku pod dostatkiem. Właściwym powodem spadku marki była rezygnacja premiera Bonara Law i objęcie steru rządów w Anglii przez Stanleya Baldwina, który według polityków niemieckich jest bardziej

przyjaźnie usposobiony względem polityki Kanady względem Niemiec aniżeli był Bonar Law. Nie mały wpływ na powstanie paniki na giełdach wywarło fiasco zagranicznej polityki rządu kancelarza Cuno, jak również rozróżnienie kilkuset milionów dolarów i funtów szterlingów, które miały uratować markę niemiecką od takiego spadku, a w rzeczywistości przyczyniły się tylko do opróżnienia Banku Rzeszy z walut. Rząd kancelarza próbował obecnie również tego samego sposobu i w ostatniej chwili przed powstaniem paniki na giełdzie berlińskiej rzucił kilka milionów dolarów. Skutek jednak był taki jak gdyby ktoś kilkadziesiąt kropli wody na rozgrzaną płytę. Podczas końcowych obrad poszczególnych przywódców starali się tchnąć w szeregi swoich zwolenników więcej optymizmu i wiary w lepszą przyszłość partii, ale bezskutecznie.

Rzucenie na giełdy kilka milionów dolarów z banku państwowego przysięgło i ułotniło się jak kłęby dymu na rozgrzanej płytce. Niektórzy zaczęli panikę zamiast jej przeskądzić. Rzucenie dolarów zakończyło wykupione w przeciągu kilku minut placone w pierwszej chwili po 51,000 marek za dolara, a przy końcu po 60,000 marek za dolara. A gdyby nie zamknięcie giełdy cen dolarów mogłoby być i dalej do zawrotnych wysokości 100,000 marek za dolara z powodu olbrzymiego popytu na zakup dolarów ze wszystkich stron Niemiec szczególnie przez bogatych przemysłowców rozporządzających miliardami marek.

Znowu konferencja francusko-belgijska w sprawie Ryku

PARYŻ, 23 maja. — Premier belgijski Theunis i minister spraw zagranicznych Jaspers zapowiedzieli, że przybędzie do Paryża na niedzielną, w celu odbycia nowej konferencji.

Proces księdza rzymsko-katolickiego Delorma o morderstwo

OSKARŻONY O ZAMORDOWANIE PRZYRODNIEGO BRATA, RAOULA DELORME W CELU POBRANIA \$10,000 POLICY UBEZPIECZENIOWEJ.

QUEBEC, 23 maja. — Ludność miasta Quebec została wstrząśnięta w grudniu ubiegłego roku tajemniczym morderstwem na poczynionym przez studenta uniwersytetu Raoula Delorma, którego zwiłki znaleziono w domu stojącym samotnie na przedmieściu. Wdrożone śledztwo drugi czas nie mogło wpasować w trop mordercy. Po długim jednak śledztwie podejrzanie padło na przyrodniego brata wybitnego kapłana, znanego go i cieszącego się powszechną czcią i szacunkiem księdza Adelfa Delorma, który bołat bardo z powodu tajemniczego śmierci swego zamordowanego brata i odprawiał częste nabożeństwa załobne na spójkę duszy zamordowanego.

Przeprowadzone śledztwo pozostałości po zamordowanym było kazało, że był on spadkobiercą 10,000 policy ubezpieczeniowej, która znikła w dzień śmierci z papierów zamordowanego, przekazanych do badań sądowych. W krótkim czasie urząd śledczy ustalił fakt, że zaginiona polisa znajdowała się w rękach księdza Delorma, który usiłował ją spieć nęgiem. Wychodząc z zasady, że morderstwa dopuścił się ktoś, komu morderstwo przyniosło korzyść, sąd śledczy wdrożył do dochodzenia karne przeciw księdzu Adelfowi Delormowi. Po zebraaniu wszystkich, jakie można było

o zebrać poszlak i dowodów, sąd śledczy zarządził aresztowanie księdza Adelfa Delorma. Jako mordercę swego przyrodniego brata Raoula Delorma.

Ksiądz Adelfo widząc dowody przemawiające przeciw niemu, przyniósł do do zbrodni zamordowania brata Raoula w celu pobrania po zamordowanym policy ubezpieczeniowej na 10 tysięcy dolarów. Przysięgnął się księdzu A. Delormowi do zbrodni wywołano konsternację i wśród polityków kanadyjskich kół katolickich, które za wszelką cenę postanowiły jeżeli nie unieważnić zeznań księdza mordercy, to przynajmniej zmniejszyć jego odpowiedzialność za interese własne kościoła rzymsko-katolickiego w Kanadzie.

Dość daleko sięgającym wpływom rzymsko katolickiej hierarchii w Kanadzie specjalni policyanci uznali mordercę ks. Adelfa Delorma, chorą umysłowo mimo katerycznego protestu prokuratora prowincji Quebec. Uznano go za umysłowo chorego księdza Delormę odesłano do domu obłąkanych i pozostał pod obserwacją specjalistów lekarzy. Ksiądz morderca mimo świadomości, że musi odgrywać rolę warjanta, dla ratowania zagrożonej powagi matki kościoła rzymsko-katolickiego nie umiał odgrywać roli warjanta naka-

PRZEJAZDKA AEROPLANOWA LONDYN — BERLIN

Przed kilkoma dniami otwarto linię napowietrzną między Berlinem a Londynem. Ryćca przedstawia ją jako pierwszą w historii.

Debs nadal przywódcą amerykańskiej partii socjalistycznej

Konwencja zakończyła swoje obrady w pesymistycznym nastroju — Przywódcy nie wierzą w możliwość przywrócenia przdwojenną siły partii

NEW YORK, 23 maja. — Jedną z dorocznych konwencji amerykańskiej Partii Socjalistycznej która odbywała się w wielkiej sali fińskiej, 2057 Fifth Ave., od soboty do wtorku 22 maja na jej kulach do przeszłości. Podczas końcowych obrad poszczególnych przywódców starali się tchnąć w szeregi swoich zwolenników więcej optymizmu i wiary w lepszą przyszłość partii, ale bezskutecznie.

Wśród zgromadzonych przejawiały się nieprzemyśleństwem i tylko rutyna i doświadczenie w pracy politycznej, jakimi się odznaczają członkowie organizacji socjalistycznej, nadawali obradom pewien normalny wygląd. Gdyby nie to, konwencja nosiłaby wszystkie powroty nieudatego przedsięwzięcia.

Ostatnim czynem konwencji było wybranie dotychczasowego przywódcy Debsa na kierownika partii na rok przyszły i uchwalenie rezolucji odnośnie nowych metod pracy nad zjednoczeniem nowych członków dla Partii Socjalistycznej.

Między innymi uchwalono, aby porzucić dotychczasową taktykę trzymania się materialistycznego i naukowego tematu zasad socjalizmu, a zbliżanie się do obywateli w duchu miłości i ludzkich uczuć. Używano mniej częściej gadaniny, a poświęcono więcej pracy najprawdopodobniej, mogącej przekonać współobywateli o korzyściach, jakie im niesie idea socjalistyczna. Po uchwaleniu rezolucji polecających skłócić działalność takich organizacji jak Ku Klux Klan, fałszystów, uchwalono zebrać fundusze 40,000 dol. na odbudowę organizacji, która ze 118,000 członków w 1919 roku w roku ubiegłym spadła do 12,000.

Bolszewicy oburzeni na angielskiego marszałka French'a

RYGA, 23 maja. — Wiadomość otrzymana z Moskwy donosi, że rząd bolszewicki jest w najwyższym stopniu oburzony na angielskiego marszałka French'a, który podczas odwiedzin w Rumunię zwiłdził wraz z królem rumuńskim Bessarabii, który bolszewicy uważają za swoją przynię. Bolszewicy uważają odwiedzin marszałka French'a w Bessarabii za wyrażenie nieprzyjaźni akt ze strony Anglii względem Rosji.

540 monarchistów rosyjskich przybywa do St. Zj.

MANILA, 23 maja. — Z portu Manili wyjechał wieczorem „Merit” z 540 monarchistami rosyjskimi, którzy uciekli z Władywostoku na wyspę Filipiny, a o bieżenie zostały dopuszczeni do Stanów Zjedn. Przywódcą monarchistów rosyjskich admirał Stark z 540 monarchistami pozostał w Manili, usiłując sprzedać 11 okrętów wywiezionych z Władywostoku.

ROZŁAM WŚRÓD FAŁSZYSTÓW WŁOSKICH

NEAPOL, 23 maja. — Neapolitański oddział organizacji fałszystów zbuntował się przeciw Wielkiej Radzie fałszystów z premyerem Mussolinim na czele. Fałszyści neapolitańscy zapowiedzieli przeciw przyjęciu do organizacji fałszystowskiej posła Rocco, osławionego reakcyjności, który wyrażał wielkie szaleństwo w pierwszych dniach organizacji. — Fałszyści neapolitańscy zagrozili odwołaniem się do organizacji fałszystowskiej o ile posł Rocco nie zostanie usunięty z organizacji. Groźba neapolitańczyków, stanowiących największy element w obecnej organizacji fałszystowskiej stanowi wielkie niebezpieczeństwo dla organizacji, którego nie lekceważy nawet sam Mussolini, który wysłał specjalnych posłów dla uspokojenia oburzonych neapolitańczyków.

KRWAWY ZABURZENIA W RUHR

Konferencja w Lozannie powiadomiona o mobilizacji floty angielskiej

LOZANNA, 23 maja. — Delegaci na konferencji Bliskiego Wschodu, szczególnie turecy i greccy zostali zaskoczeni wiadomością o mobilizacji floty angielskiej na morzu Śródziemnym. Delegaci tureccy uważają na mobilizację floty angielskiej na morzu Śródziemnym jest przestrożką dla Grecji, zaś delegaci greccy utrzymują, że mobilizacja angielska nie może być przeciw nikomu (innemu skierowana, jedynie przeciw Turcji).

POŚWIECENIE MOGIŁ KOSYNIERÓW POLSKICH Z 1848 R.

W UROCZYSTOŚCI WEJŚMIE UDZIAŁ UCZESTNIK WALKI 100-LETNIA STARZEC

POZNAN, 10 maja. (Poczt.) — W dniu 29 maja b. r. odbędzie się uroczyste poświęcenie dwóch wspólnych mogił w Książu (Wielkopolska), w których spoczywają szkielety około 600 kosynierów polskich, poległych w walce przeciwko pruskim despotyzmowi w krowej potyczce pod Książem. W uroczystości tej weźmie udział jeden, może ostatni żyjący, uczestnik tejże walki, starzec blisko 100-letni. Nie jest jednak wykluczone, że żyją jeszcze inni jego towarzysze broni i Komitet poświęcenia mogił prosi ich samych — ich rodziny lub znajomych o łaskawe powiadomienie go o nadstąpieniu adresów weteranów. Wszelkie wiadomości należy skierować na ręce sekretarza Komitetu, ks. prob. Wiśniewskiego i Mch, powiat śremski.

Morderca trapiący wyrzutami sumienia oddaje się w ręce sprawiedliwości

UNIONTOWN, Pa, 23 maja. — Ukrywający się dziesięć lat przed pościgiem karzącym ręką sprawiedliwości Michał Pekowicz, trapiący wyrzutami sumienia mordercy Jana Dobiera zgłosił się do policji i zeznał, że on zabił Jana Dobierę w sierpniu 1913 roku. Pekowicz po stwierdzeniu jego że znał i okoliczności dotychczas morderstwa, został osadzony w więzieniu.

Znowu próby utworzenia republiki nadreńskiej

KOLONIA, 23 maja. — W Trewres, zwolennicy utworzenia republiki Nadreńskiej usiłowali dokonać proklamacji nowego państwa. Komunikacja pomiędzy miastem Trewres, a resztą Niemiec została przerwana. Zdało się, że pierwsze usiłowania proklamowania niezależnej republiki Nadreńskiej nie zostały uwiecznione powodem, ale ruch mający na celu stworzenie nowego państwa zyskuje coraz większą ilość zwolenników wobec katastrofalnego położenia Niemiec.

Dowody dojrzałości obywateli miasta Bridgeport

BRIDGEPORT, Conn., 23 maja. — Gdy rada miasta zebrała się dzisiaj na posiedzenie dla odbycia przeszłości w kwestii obywateli 8-entowych opłat tramwajowych i uchwalenia przejęcia siatki tramwajowej, gdyby kompania niemiecka nie zgodziła się na zmianę opłaty na 5c, obywateli miasta Bridgeport okazali się zainteresowani tą żywą dla siebie sprawą, że żaden z nich nie stawiał się na przeszkodzie i kompania będzie dalej pobierać 5c. W przedmowa kwestia przejęcia tramwajów przez miasto została pogrzebana na długi czas.

30,000 GÓRNIKÓW PODBURZONYCH PRZECIWKOM WŁASYCZY Z POLICJĄ

Wielu robotników zostało zabitych; kilku policjantów rannych

DUESSELDORF, 23 maja. — W okręgu Dortmund mieli 30,000 górników podburzonych przez agitatorów komunistycznych porzucić pracę i wyszli na ulice demonstrować swoje żądania podwyżki zapłaty. Policja niemiecka usiłowała rozprzecz demonstrantów, gdy demonstracja niemiecka nabrała niebezpieczny charakter mogły się przemienić w ogólne krwawe zaburzenia, policja zażądała od tłumów rozbieżności się do domów. Demonstranci nie usłuchali wezwania. Wtedy policja dała ogień w powietrze na znak ostrzeżenia. Wzburzone tłumy rzuciły się na policję, która wtedy otworzyła rzeczywisty ogień na atakujące tłumy górników, zabijając kilkudziesięciu górników i raniąc drugie tyle. Kilkunastu policjantów zostało ciężko pobitych przez wzburzonych górników.

LLOYD GEORGE PRZEWIDUJE GROŹNE NIEBEZPIECZEŃSTWO DLA ANGLII

Wzywa stronnictwa liberalne do wspólnego działania

POSŁOWIE BULGARSCY OPUSZCZAJĄ SEJM

Program premiera Stambulskiego zawiera dostę do morza Egejskiego

ZOFIA, 23 maja. — Premier Stambulski przedłożył dzisiaj sejmowi bułgarskiemu program swoich przyszłych rządów, który między innymi zawierał dostę do morza Egejskiego i zmniejszenie sumy odskądowa wojennych, nałożonych na Bułgarię przez aliantów. Premier Stambulski po ogłoszeniu swego „expose” wyraził przekonanie, że Bułgarię czekać lepsze dnie. Jeszcze nie domówił tych słów, gdy postawione opozycji powstały ze swoich miejsc na znak protestu przeciw trzymaniu w jej zieniu byłych ministrów, którzy mimo, że zostali wybrani, trzymali do parlamentu, trzymali się dalej w więzieniu.

Trzęsienie ziemi w Montana

HELENA, Mont., 23 maja. — Długo się tutaj oczekiwano 1:15 dwa silne trzęsienia ziemi w odstępach jednonumitowych. Drugie wstrząśnienie było dość gwałtowne, tak, że najsilniejsze gmachy zostały zachwiane. Trzęsienie ziemi było wyraźnie skierowane z zachodu na wschód.

Wojska Sun-Yat-Sena odnoszą zwycięstwo

CANTON (Chiny), 23 maja. Wojska republiki Południowych Chin pod wodzą prezydenta dr. Sun-Yat-Sena, rozbili wojska rządu północnych Chin ze stołec w Pekinie. Wojska republiki Południowych Chin zdobyły prowincję Kwantung z bogatymi kopalniami soli, które do starczała solą dla ludności całego Chin. Dr. Sun Yat Sen wyraził przekonanie, że republika Południowych Chin wkrótce ustali swoje rządy i uorganizuje swoje sprawy polityczne, nieważnie od rządu północnego, opalonego przez militarystów, kłopotliwych z rządy nad państwem chińskim.

LONDYN, 23 maja. — Lloyd George przemawiając w swojej rodzinnej Walii wyraził przekonanie, że Anglia znalazła się w niezwykle niebezpiecznym położeniu w jakim nie była nigdy od czasu wojny wieszewiałowej, — gdy armie niemieckie parły ku terytorium kanatu angielskiego. Wobec niebezpieczeństwa grożącego narodowi angielskiemu i państwu Lloyd George uważa, że nie można nadal odkładać sprawy zjednoczenia dwóch stronnictw liberalnych, które połączone mogą być wielką pomocą dla usunięcia grożącego Anglii niebezpieczeństwa.

Dzisiaj nie Partia Pracy i jej polityka socjalistyczna stanowi niebezpieczeństwo dla mocarstwowości Anglii w świecie. Jeszcze nie domówił tych słów, gdy postawione opozycji powstały ze swoich miejsc na znak protestu przeciw trzymaniu w jej zieniu byłych ministrów, którzy mimo, że zostali wybrani, trzymali do parlamentu, trzymali się dalej w więzieniu.

Obłity półow bandytów

LOS ANGELES, 23 maja. — Szajka bandytów napadła na bank i postrzelili kasjera banku zabrawa 38,000 dolarów w gotówce. Kasjer podał walizkę z bandytami postrzelili kasjera samochodu. Władze mają nadzieję wyśledzić szajkę bandytów z tego powodu.

Uparty samobójca

CHESTER, 23 maja. — Herbert Chapman, jadąc z żoną uratował Franka Okey, który rzucił się do stawu w zamiarze samobójstwa. Po uratowaniu niedostępnego samobójcy Chapman odwiedził swego przyjaciela i w parę godzin powracal samą drogą. W chwili, gdy Chapman przejechał obok stawu z drzewa nagle wyskoczył znowu Chapman Okey i rzucił się wprost pod koła samochodu ponoszą śmierć.

DROBNE OGŁOSZENIA
NA NUMER N. "DZIENNY POW." BYĆ
DOSTAWIONE NAJPOŹNIEJ W PIĄTEK
WIECZÓR

Pupilek „chijski” międzynarodowym aferzystą...

List dziękczynny ministra b. dzielnicy za... zasługi p. de Ryssa. — Oszust ojcem chrzestnym sztandaru Hallerczyków. — Oszustwo na szkołę spółdzielni wojskowej. — Zaginione depozyty „America-Europe-Exchange Corp.”.

O uwiezionym aferzyście amerykańskim — poznaliśmy de Ryssę, podaje „Robotnik” następujące szczegóły:

„Protekcja, jaką de Ryssa otrzymała z rąk amerykańskiej armii, pozwoliła mu oszukać na zachwałę operację na różnych polach... jak „prawdowi Polak” z patentem Chjenu, został tedy de Ryssa w roku 1920 dostawcą dla armii wielkopolskiej. Było to w czasie inwazji bolszewickiej.

Kraj pamięta, jak to „walecznie” drażnił wówczas obok chijski z zagranicy Warszawy i oparł się aż w Poznaniu, by tam — w chwili, gdy Piłsudski stał z armią w polu — spiskować przeciw Naczelnikowi Państwa i Rządowi i — rezygnując z Warszawy — przygotowywał się do utworzenia w Wielkopolsce Rządu. Zaczęto tworzyć „swoją armię”, którą nazwano „Straż narodową”, a dostawcą dla tej armii oddano właśnie de Ryssę.

Jak ta „dostawa” wyglądała, o tem dowiedzieliśmy się później dopiero opinia z prasy, naturalnie nie endeckiej. De Ryssowi za rzucano wielokrotnie oszustwa na szkodę armii, popełnione w ten sposób, że dostarczano przez de Ryssę sprzęt dla koni, była z tektury, że amunicja była... myślnika, że automobile ciężarowe okazały się starymi robotami pudłami, które nie wytrzymały nawet drogi z dworca do garażu i t. d.

Mimo, że pisma rzeczone („pomp. „Przegląd Porannu”) wzywały de Ryssę, by dla oczyszczenia się z tych zarzutów wystąpił na drogę sądowną, de Ryssa skąd nie wiedział, a tylko następnym „Przedsiębiorstwem Porannemu” — „pismo” listu dziękczynnego, wystosowanego doń przez ministerium b. dzielnicy pruskiej, w którym znajduje się taki kapitalny zwrot:

„Wyrażam Panu, Panie Prezydencie, przeto najwyżej uznanie za zasługi posiłkujące dla państwa w trudnych dla kraju chwilach” (11).

Alte tego dziękczynienia Chjenu dla rzemieślnika, oszukującego

od 3 lat zbierał materiał na de Ryssę. Wiedząc jednak władze administracyjne, tak skąd, do reprowi wobec publiczności nie zakładał w Poznaniu, w wypadku de Ryssy, inne dawał wskazówki. Bo jakże tłumaczyć sobie, że de Ryss mógł bezkarnie oszukiwać ludzi i być na bankietach premiera, gen. Hallera i t. d., gdy jednocześnie w sądzie leżał akt oszustwa. W tym wypadku władze centralne powinny zarządzić energiczne śledztwo przeciw odpowiedzialnym czynnikom Min. b. dr. pr. i wystawienie de Ryssowi listów dziękczynnych. Władze centralne zechcą zwrócić uwagę na raport co do oszukanych dostaw dla armii wielkopolskiej, bo opinia poznawsza obawia się, że bez tej interwencji, sprawa ta, wcale na jaw nie wyjdzie.

Oszukując armii było widocznie specjalnością „pana prezydenta”, pasowanego przez Chjenu na „ojca chrzestnego” — wojskowego sztandaru, gdyż po nadto jeszcze oszukał on Warszawską Spółdzielnię wojsk, od której na dostawę towarów pobrał 25.000 dolarów i towarów nie dostarczył. Gdy w październiku 1921 roku spółdzielnia wyłożyła mu proces, który groził więzieniem, de Ryss drażnił na jakiś czas do New Yorku.

Tymczasem i w Ameryce zaczęła nad głowę zuchwałego aferzysty zbierać się burza ze strony oszukanych przezeń akcjonariuszy firmy „America-Europe-Exchange Corporation” i ze strony emigrantów, którzy otrzymali z Polski wiadomość, że pośłane do „banku” de Ryssy w Poznaniu oszczędności dolarowe przepadały w banku i do rąk właściwych nie dochodziły. W polskich pismach w Ameryce pojawiły się listy emigrantów skarzące się gorzko na popełnienie przez de Ryssę oszustwa i ostrzegające innych przed oszustwem.

Czuając, że de Ryss dla wykreślenia się od odpowiedzialności jedził parę razy do New Yorku, usiłując tam swym ofiarom najrozmaitszymi kłamstwami mydląc oczy i dowodząc, iż „patriotyczna działalność na urządzenie dyrektora zakupów armii wielkopolskiej” nie pozwalała mu agentowi spóki prowadzić tak, jak należało. Oszustwo zaś popełnione na nie spókie przez to, że najwięcej i firmę przepisał w Poznaniu na własne imię, tłómaczył „praktycznymi względami”.

„Ze „listu dziękczynnego” Min. b. dzielnicy pruskiej służył aferzyście znakomicie do popieniania dalszych oszustw, rzecz jasna.

Wreszcie w kwietniu b. r. został uwieziony.

Jak obliczają, strata wyrządzona przez de Ryssę emigrantom, ludziom przeważnie niezamożnym, przez zatrzymanie przez niego amerykańskich, wyniosła 80.000 dolarów, czyli wiedeńskiemu kursu 3 milardy 700 milionów marek.”

MARSZRUTA

POSŁA N. BARLICKIEGO

Odbędzie się więc w następujących miejscowościach:

- 24 wczoraj — Lowell, Mass.
- 25 wczoraj — New Bedford, Mass.
- 26 wczoraj — Fall River, Mass.
- 27 wczoraj — Farnunsville, Mass.
- 28 wczoraj — Wonsacker, R. I.
- 29 wczoraj — Central Falls, R. I.
- 30 wczoraj — Ludlow, Mass.
- 31 wczoraj — Easthampton, Mass.
- 1 czerwca, wczoraj, Chicopee, Mass.
- 2 Do rozp. K. O. N. w Chicopee, Mass.
- 3 Hartford, Conn.
- 4 wczoraj — Wallingford, Conn.
- 6 K. O. New York i OK do 12 czerwca wczoraj.
- 13 wczoraj — Trenton, N. J.
- 14 do 16 czerwca — Philadelphia, i okolice.

MARSZRUTA

zebrań Słow. Mechaników, na których przemawiał będzie sekr. Słow. Mech. Pol. Feliks Popławski

- 24-go — Jewett City, Conn.
- 25-go — Moosup, Conn.
- 26-go — Central Falls, R. I.
- 27-go — New Bedford, Mass.
- 28-go — Taunton, Mass.
- 29-go — Brockton, Mass.
- 30-go — Salem, Mass.
- 31-go — Lawrence, Mass.
- 1-go czerwca Lowell, Mass.
- 2-go — Franklin, N. H.
- 3-go — Clinton, Mass. (po południu)
- 3-go — Worcester, Mass. (wczoraj)
- 4-go — Farnunsville, Conn.
- 5-go — Putnam, Conn.

PHILADELPHIA

FILADELFIJA — FRANKFORD

Tow. im. Jul. Słowackiego, znane ze swych występów śpiewaczy i scenicznych, urządza wielki piknik, w niedzielę, dnia 27-go maja w parku obok polskiego cmentarza. Doborowa muzyka, smaczne przekąski, gry i zabawy.

(26)

DR. FRANCISZEK TRYGAR

3114 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Godziny otwarcia: 10 do 12 rano, 2 do 5 po południu, 6 do 8 wieczorem.

N. W. Niedziela do 1. popoł. 4 do 8 wiecz.

ZARZĄD

Najczystsze pranie na całej ulicy

Najczystsze pranie z całego sąsiedztwa — oto zdecydowanie tymczasem każdej kobiety!

To szlachetne współwłaścicielstwo powtarza się regularnie co pięćdziesiąt minut w każdym mieszkaniu — na każdej ulicy, w każdym mieście i w każdym kraju.

Gdy wszyscy już wisi na sznurze i mierz się sobie z czystym sumieniem powiedzieć, że Wasze pranie wygląda najlepiej na całej okolicy, jak duża i szeroka, czyste wówczas głębokie sadzawki. I słusznie.

Od dzisiaj zadowolenie to może stać się Waszym udziałem co pięćdziesiąt minut.

Nowe, cudowne nabyło wprowadziło rewolucję w sposobach prania.

Dzięki temu nowemu mydłu — Rinsow — wszystkie ubrania i meczące rzeczy białeyszą w ką — obecnie istnieje zastępcze tarcie!

Mydło Rinsow łagodnie rozpuszcza i usuwa brud, nie uszkadzając najmniejszej nitki. Conajmniej — miśca, w które brud wszedł głęboko, jak psaki do kalnierzów, brzości mankietów itp. — wyrażają tylko lekkiego Rinsow. Pożyteczne wówczas odrobnie suchego Rinsow, restaurator, zaszaw, jak szybko zmika uparty w tych miejscach brud.

Dzięki Rinsow — nowemu rodzajowi mydła — tarcie zastępuje się moczenie

Poprostu rozpuścić Rinsow we wrzącej wodzie i wleć ten roztwór do wanny, napełnionej do połowy letnią wodą. Wówczas zamoczyć swą bieliznę lub sukienki! a gdy po ich włożeniu mydło będzie stało, będzie to znak, że wlaście Rinsow dostatecznie.

Niech bielizna moczy się w ten sposób godzinami lub dłużej — lub, o ile sobie życzy, przez noc. Hej, hej, naciągane, tachowane, widnie, jak brud, poprostu w oczach, rozpuszcza się i odpycha.

Zastępuje twarde mydło

Rinsow zastępuje twarde mydło przy wszelkich sposobach prania. Czy możecie sobie, czy gotując, czy używając maszyn do prania — jest ono zawsze idealne. Najpotężniejszy fabrykant maszyn do prania radia używał Rinsow w ich maszynach.

Rinsow wyrabiane jest przez najczystszych fabrykantów mydła na świecie, Wytwórca jest on również bezpiecznie i łatwie dla rodziny prania, jak Lux do prania w tworzonych rzeczy. Zaprojektujcie się w Rinsow. Sprzedawcą jest ono we wszystkich groźniach i sklepach departamentowych w dwóch rozmiarach — w zwykłej wielkości i w dużych nowych paczkach. Lever Bros. Co., 164 Broadway, Cambridge, Mass.

DO WSZYSTKICH KOMITETÓW KOŚCIUSZKOWSKICH W NEW YORKU I OKOLICY!

W celu reorganizacji Komitetu Głównego i przygotowania kampanii do rzecznego Instytutu Naukowo-Dobroczynnego im. Tadeusza Kościuszki, odbędzie się w sobotę, dnia 26-go maja w Domu Narodowym, 19-23 St. Marks Place zebrań, na które zapraszamy reprezentantów wszystkich komitetów lokalnych z New Yorku, Brooklyn, East New York, Bronx, Jersey City i całej okolicy.

Na zebraniu będzie ustalony plan kampanii i połączonym jest, aby istniejące Komitety Kościuszkowskie, przedstawicieli swoich do Domu Narodowego przysłać.

Sprawa jest bardzo ważna.

Za Komitet Kościuszkowski w New Yorku:

P. NOWOTKA, prezes,

L. NOWAKIEWICZ, sekr.

DO WSZYSTKICH ORGANIZACJI, TOWARZYSTW I CAŁEJ POLONJI W NEW YORKU I OKOLICY

Dnia 28-go maja w sali Domu Narodowego, 19-23 St. Marks Pl., New York City, o godz. 8-jej wieczorem odbędzie się roczne ogólne zebranie Towarzystwa „Samopomoc Polską”.

Oficjalne uzyskanie miejsca dla delegata „Samopomocy” przy towarzystwie amerykańskim na Ellis Island celne ożenienie opieką i pomocą emigrantów polskich, otwarto przed Towarzystwem nowe, niernie, jako dla wychodźstwa pole pracy, zaniedbanie którego byłoby czynem wprost karygodnym i nie do darowania.

Dlatego Zarząd Towarzystwa najgoręcej apeluje do sumienia Polonii nowojorskiej, aby jaknajtętniej stawiała się na to zebranie i przez reorganizację T-wa i powierzenie jego kierownictwa ludziom dobrej woli, oraz gotowym do pracy, spełnić obowiązek narodowy i swój własny wobec krewnych, i przyjaciół i znanych-rodaków.

Niechaj wszystkie Towarzystwa wysłać swych delegatów, a zarazem ogół Polonii weźmie w ten zebraniu jaknajwiększy udział, niechaj krytyka rzeczowa wytknie błędy dotychczasowe, ale niech i da wskazówki do pracy, od której usunąć się pod żadnym pozorem nam nie wolno. Jest sprawa nam własna i jako taką winniśmy najgoręcej się z nią zająć i ją przeprowadzić.

Na zebraniu będą mieli prawo głosu nie (140) delegatów zarządców, ale i pojedyncze osoby, a to ze względu iż sprawa opieki nad emigracją nie jest sprawą wyłącznie towarzyską, ani nawet Polonii nowojorskiej, ale całego wychodźstwa w Ameryce.

Kolekty na zebraniu nie będzie — Prosimy o punktualny przybycie.

ZARZĄD

SEVERA LKARSTWA UTRZYMUJĄ ZDROWIE W RODZINIE.

Na swierzbienie skóry użyjcie

SEVERA ESKO

Maści antyprurycyjne

Przygotowana z infusją

przysięgnięta skóry na swierzb

i inne zanieczyszczenia.

CENA 30c

Zapraszamy w apłec

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

Miejsce swój własny DOM

Kupiec i budownic.

20,000 ST. KW. \$150.00

Miejsce własne jarzyny, budowlane

W najlepszej sekcji Jersey.

Główna linia Penn R. I. — budyń

roboty, blisko szkół, sklepów i t.

Przyjeżdżając oglądajcie to miejsce,

w którym budyń dala w tygodniu lub

w weekend.

METUCHEN REALTY CO.

Room 311

206 Broadway, New York

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

Automobile na Licytacji

Wszystkie wyroby i modele

stosownie do stanu kasztu i nade-

brania. Sprzedawca na PUBLICZNEJ

LIICYTACJI każdego poniedziałku, wtorku, czwartku i soboty.

BROWN'S Bldg. 100 11th St.

Automobile dostawcze na wyzwanie

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

Automobile na Licytacji

Wszystkie wyroby i modele

stosownie do stanu kasztu i nade-

brania. Sprzedawca na PUBLICZNEJ

LIICYTACJI każdego poniedziałku, wtorku, czwartku i soboty.

BROWN'S Bldg. 100 11th St.

Automobile dostawcze na wyzwanie

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

Automobile na Licytacji

Wszystkie wyroby i modele

Nowy Świat

Owned and published daily and Sunday by the
NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., INC.
MEMBER A. B. C.

DR. B. KULAKOWSKI President and Editor
BLAZIEWICZ Managing Editor
M. F. WIERZBIŃSKI General Manager

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydawniczą „Nowy Świat”, Inc.
Entered as Second Class Matter, March 1st, 1914, at New York
Post Office New York, N. Y.

NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., INC.

DR. B. KULAKOWSKI President i Redaktor
BLAZIEWICZ Redaktor Zarządzający
M. F. WIERZBIŃSKI Zarządca

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATA	
(Outside of New York City)		(In New York City)	
One Year	\$10.00	One Year	\$10.00
Six Months	\$5.00	Six Months	\$5.00
Three Months	\$2.50	Three Months	\$2.50
One Month	\$0.80	One Month	\$0.80
One Year	\$12.00	One Year	\$12.00
Six Months	\$6.00	Six Months	\$6.00
Three Months	\$3.00	Three Months	\$3.00
One Month	\$1.00	One Month	\$1.00

24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
(44 Ave. między 15 i 16 ulicami)
Telephone: 1-1000

BROOKLYN BRANCH:
886 MANHATTAN AVENUE -
Telephone: Greenpoint 0228.

TWÓRCY „WIEKSZOŚCI”

Po otrzymaniu wiadomości z Polski, o zawarciu paktu piastowców Witosza z prawi-
wicami, wtemu dotyczącym nie jeszcze o
wasiacim celu tego paktu — zmianie w
rządzie. Premier Sikorski czeka na to, co
wykaże rachunek w Sejmie. Czekają ludzie
z niecierpliwością w Polsce, czekają i my
tutaj na wychodźstwie na ostateczne zmie-
nienie się sił, z których nam się wyłonić za-
powiadana i reklamowana przez prawi-
wiców „sejmowa większość polska”.
Co to jest ta większość? Czego ona chce i
dokąd idzie?

Jak ją pojmują prawiwi, pisaliśmy nie-
raz w „Nowym Świecie”. Większość, wed-
ług ideologii endeckiej, oznacza dyktator-
stwo prawiwi. Endecka zapewnia sojusze z Wi-
tosem poprostu dla tego, że chce władzę
zabrać nie dla piastowców, a dla siebie. Te-
go nie mogą zrobić sami, bo mają tylko 165
głosów na 444 w Sejmie. Więc dlatego „ko-
niokrad” Witos, niedawno żony i czynnie
znieważany przez tłumaczkę „chjenska”,
jest potrzebny.

Mniej otwarcie tłumaczą się z sojuszu
witosowcy. Posłuchajmy jak to pięknie wi-
je się jak mucha w ukropie organ Witosza
„Piast”, starając się usprawiedliwić po-
łączenie z „Chjeng”, grożąc niebezpie-
czeństwem ze strony mniejszości narodo-
wych:

„Idea stworzenia w Polsce narezisze sejm-
owej większości polskiej zrodziła się na tle
coraz wyraźniejszej przed oczyma, dzie-
ki występowi mniejszości narodowych w Sejmie,
troski o charakter państwa polskiego i
o rolę narodu polskiego w tym państwie.
Rzecz zrozumiała, że skoro Polskę Stronni-
stwo Ludowe, skoro Piastowcy, pragnę-
wać państwo, którego stan jest coraz bardziej
zatrważający, zdecydowali się na podjęcie u-
kładów z temi stronniectwami, które dotych-
czas zacieście zwalczały, odpuścić się zresz-
tą tylko pięknie za nadobne i nietylko dla
tego, to sprawa reformy rolnej musiała być
przez nich postawiona jako warunek, bez którego
spełnienia P. S. L. nie byłoby w stanie
wchodzić do większości. Zabiegami przez Witosza
z którego narzekaniem łączy się sprawa re-
formy rolnej nierozwinięte, szły więc przy
układach i pkiżościowych w tym kierunku.
aby przeprowadzenie reformy rolnej zaczęło
się narezisze urzeczywistniać, ażeby sprawa ta
ruszyła z martwego punktu, w jakim się od
roku przeszło znajduje, ażeby chłopci polscy
mogli już w tym roku skorzystać z wywalczo-
nej przez Piastowców ustawy, aby małorolni i
bezrolni zaczęli narezisze osiadać na wła-
snym kawałku gruntu. — O ile nam wiado-
mo, zabieg ten wydał korzystne wyniki.

„Wytworzenie polskiej większości w Sejmie
łączy się dzisiaj ściśle z uzyskaniem na-
rezisze przez lud wprowadzenia w życie usta-
wy o reformie rolnej. Konieczność ludowa
kryje się tu w zupełności z koniecznością pań-
stwa. Odrzuca to instynktownie lud pol-
ski, który na zebraniach swoich jasno i ot-
warcie wyraża swoich przedstawicieli, aby
wytworzyli polską większość w Sejmie i dali
Polsce rząd, na tej większości oparty, a tem-
samem mający na tyle siły, aby wprowadzić
w czyn to, co dla państwa i dla ludu jest ko-
nieczne, a co stanowi musi podstawę tej więk-
szości i jej program działania.”

Czytamy uważnie urzędowe wyjaśnie-
nie organu Witosza. Jest ono bowiem cha-
rakteryzującym dokumentem fałszu, ży-
ciem pożytecznym od sojuszników ende-
kich.

Prędko się witosowcy-ludowcy nau-
czyli od chjenskich kolegów obszarników,
obelgając własnych swoich braci chłopów.
„Piast” woła o „ratowaniu państwa”,
zupełnie tak samo, jak woła prawiwi.

Czy co złego zrobił rząd Sikorskiego?
Jaka popełnił zbrodnię?

Jeżeli nie, to kogo i gdzie trzeba „ra-
tować”?

Przeciw rządowi Sikorskiego poszli od
początku — „Chjena” i zydzi. Kto urzą-
dzał hece grudniowe w Warszawie, kto do-
prowadził do morderstwa pierwszego pre-
zydenta Rzeczypospolitej, jak nie „Chje-
na”? Kto gloryfikował i gloryfikuje mor-
dę, na wstyd i hańbę narażając Polskę
wolec całego świata, jak nie Chjena!

Kto hojkuje skarb państwowy, jak
nie Chjena! Kto burzy naród, kto rozsie-
wa wiadomości kompromitujące państwo
polskie, jak nie prawiwi! Skąd więc i jakim
cudem, z zawodowymi zabójcami pań-
stwowości, Witos zamierzył „ratować pań-
stwo”?

Wygłada to zupełnie tak, jakby ow-
czarz zawarł z wilkiem kontrakt, by mu ten
awieć pinował.

Ale całkiem już zabawnie brzmi za-
pewnienie, że Witosowi chodzi o reformę rol-
ną, którą będzie mógł w życie wprowadzić
wtedy dopiero, gdy z „Chjengą” rządy w
garsz zabierze.

Czyż poczciwe nąsze kniołki napra-
wdę uwiarzą, że panowie z prawiwi, którzy
mogą coś usłupić, ale reformy rolnej nigdy
nie stawiają, nagle dla pięknych oczu Wito-
sa, dobrowolnie reformę tę w czyn wpro-
wadzą?

Może niektórzy uwiarzą. Szczególniej
ci, którzy mają ziemi więcej niż prawo re-
formy rolnej zastrzegą, a więcej pracy pra-
gną...

Obłudę, nie jakrawszą wobec katego-
rycznej uchwały obszarników, która par-
celację majątków praktycznie zmniejsza
prawie do zera, usprawiedliwia organ Wi-
tosa głównym argumentem — „większością
polską”.

Tutaj, odbiera się wrażenie, jakie ma
człowiek, gdy napotka w nową bawidła i
słyszysz głuchy rozkaz: „ręce co góry!” Bo
można łąć, ale trzeba przynajmniej re-
zachować pozory.

Nie zachowuje ich „Chjena”. Żydów,
Niemców, lub innych posłów czy senato-
rów z mniejszości narodowych, dzieli na
„nas” i „wasi”. To właśnie prawiwi zarzu-
cał zawsze Witos.

Teraz, gdy wreszcie „Piast” Witos,
przystąpił do koalicji „chjenskiej”, nie zna-
lał kogo innego za pośrednika, jeno oby-
wateła hawajskiego, senatora Louis Ham-
merlinga.

Przystawiony żyd pachciarz, niedo-
winy w życiu herbowego szlachcika, uzna-
ny został za niezbędnego przez chłopia Win-
centego Witosza.

P. senator Louis Hammerling, nie
pachciarz wprawdzie, a były „prezes prasy
obcojęzycznej w Ameryce” — jest wybit-
nym dowodem, jak należy rozumieć ową
„większość polską”. Spreparowaną przez
„Chjengę”, a wybielaną przez Witosza, która
na rządzić Polskę.

„DOBRY ZART, TYNFA WART”

Tak brzmi stare, bardzo stare przysłowie. O-
znacza ono np. tutaj w Ameryce, że dobry zart,
wart dolara. Czasami nawet więcej...

Tematu do doskonałych dowcipów dostarcza
nam od dłuższego czasu prohibicja. W prasie, ki-
nematografie, poloncznej rozmowie, poprostu nie
można się obyć bez dowcipów prohibicyjnych, —
które stworzyły osobną rubrykę w humorze am-
erykańskiego społeczeństwa. Czy nie doskona-
li dowcipami są uchwały prohibicyjne kongresu
now, assemblymanów i aldermanów, którzy sami
lubią wódkę i zapasy wyborczych trunków w
piwnicach swoich chowają?

W trzech czwartych obrazów kinematograficz-
nych, widz ma możność oglądać rozmaite sposoby
łamania osiemnastego dodatku do konstytucji, co
niebyleb dodatnio wpływa na ogólne postrzeganie
prawa. Ale najbardziej podkopują prohibicję ci,
którzy chcą ją forsownie w czyn wprowadzić, cią-
gle wymyślają coraz to zabawniejsze projekty zni-
szenia alkoholu.

W stanie Pensylwania znaleźli się członkowie
legislatury, którzy na serjo podnieśli kwestję, że
zwykła maślanka (buttermilk) zawiera pewien pro-
cent alkoholu.

Oczywista rzecz, że uznanie maślanki za pro-
dukt anty-prohibicyjny, wywołało w całej Penn-
sylvanii, a nawet w całych Stanach Zjednoczonych,
jeden ogromny wybuch śmiechu. Dowcipy po-
stępują jak grzyby po deszczu. Jedno z pism na-
pisało ironicznie, że zapewne legislatura uchwali
rezolucję, w której zabroni sprzedawania „zabój-
czego” napoju, a krowy, od których maślanka po-
chodzi była rozstrzelane.

Bigoteria zapalczywych prohibicjonistów wręcz
przeciw wywołuje skutek. Tam gdzie akcja wy-
wołuje serdeczny śmiech, nie może być mowy o
szanowaniu prawa.

Niedawno auto-suggestjonista francuski p. E.
Coue, który podczas pobytu tutaj suto się obla-
dował amerykańskimi dolarami, oświadczył, że wo-
da z lodem, która jest narodowym napojem w A-
meryce, wywiera skutek podobny do alkoholu.

Jeżeli znaleźli się gorliwi anty-alcoholicy, któ-
rzy maślankę krowią za niebezpieczną uznają, mo-
gą się znaleźć inni, którzy uwiarzą dostownie w
słowa p. Coue’go i zabronią pić wodę z lodem...

Wesołe są to kawały.

W czasach, kiedy dowcip nauogi jest rzadko-
ścią a szczyry humor należy do muzealnych za-
bitych świętej przeszłości, żarty panów ultra pro-
hibicjonistów są naprawdę więcej warte niż dolara.

„WIEKSZOŚĆ CZYSTO-POLSKA?”

Pan senator Ludwik Hammerling, obywatel wysp Hawajskich, podczas przesłuchania w senacie Stanów Zjednoczonych w roku 1919 zapowiedział, gdzie się urodził i kiedy?

Obecnie, jak zapewnia pisma prawiwice w kraju i na wychodźstwie, Hammerling wywrzł się swoich wcale nie hawajskich przodków, a „znał się polakiem”.

Kwestja dla dobra „Chjeng” i Witosza winna być wyjaśniona. Jeżeli koalicja dba istotnie o „większość czysto-polską”, musi zbadać do jakiego właściwie kraju i narodu p. senator L. Hammerling na y.

(Szczegóły po niedzielnym wydaniu „Nowego Świata”)

Spisał St. Bartłomiej w Londynie święci w tym roku 800 rocznicę założenia.

Z PRASY I O PRASIE

W prawiwicy obozie zapa-
nowała od pewnego czasu silna
tendencja w kierunku zdobycia
kilku biskupów polaków rymo-
skich - katolików dla wychod-
twa. I wydalił narodowy i za-
wzięła niedawno Rada organi-
zacyj i grupy niezależne, zajmu-
jące stanowisko umiarkowane,
wszyscy wołają o biskupów.

Zabiera głos i „Kurjer Polski”
z Milwaukee, który w jednym z
ostatnich numerów pisze:

„Macosze traktowanie Po-
laków przez kler wyższy i
Rzym, odczuwają boleśnie po-
wni polscy księża, którym tu
sta parafia, lub gnat zrzucony
ze stolu ajryjsko-niemieckie-
go nie wystarczy, aby przy-
tłumić jego godność narodo-
wy, szlachetną dumę synów
wielkiego narodu, zasłużonego
więcej dla Rzymu od Niem-
ców lub Ajryzów.”

Dlatego nieśmiało i wstyd-
liwie, zaczynać pukać do Rzy-
mu.

Pukanie takie i prośby bła-
gane, wielkiego wrażenia nie
zrobia.

Rzym liczy się z silnymi
tylko, którzy szanują godność
własną, — błagają tylko nie-
wolni, — synowie wielkie-
go narodu — najwerniejszej
córy Rzymu — powinni żądać
sprawiedliwości, a wtedy
dostaną.

Dosąd długo odgrywałam
rolę niewolników, którym gło-
wy rozbijano, gdy się śmieje
o swe prawa dopominie.

A jeżeli Rzym da większy
posłuch klerowi niemiecko - aj-
ryjskiej, — na nasze żądania
będzie głuchym — postawmy
ultimatum — polscy biskupi
— a jeżeli nie — to ani ceni
danin — a gdy i to nie po-
skutkuje — precz z Rzymem!

Za nami bowiem sprawie-
dliwość — przeciwko nam —
kilka ajrysko - niemieckich
wrogów polskości.

A Rzym tylko z silnymi się
liczy.

Niewolnikami — każdy
gardzi, lub co najwyżej tole-
ruje.

Czy pozwolimy, aby to hań-
bicie pitiopno upodlenia w ko-
sciele na narodzie polskim
wzgowie nasi dłużej jeszcze
wyścikał?

Łatwiej pisać lub mówić, niż
rzecz wykonać. Wśród księży
katolickich parafj polskich nie-
ma zgody. Czegóż ich dąży do
zdobycia biskupów za pośred-
nictwem wydziału, który starania
opiera i tylko na samodzielnych
siłach i wpływach tej części
wychodźstwa. Inna część, jak np.
zmartwychwstańcy, zamierza
dosięgnąć celu z pomocą rządu
polskiego, co również popiera Ra-
da organizacji w Chicago.

Wreszcie jest część, która
wcale nie śpieszy się z akcją,
aby dostać polskich biskupów, —
bo jej dobrze z Niemcami i ir-
landczykami.

W jaki więc sposób kwestja
może leżeć na pomysle roz-
wiązanie — to wielki znak zapy-
tania.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi S. C. K. z Brooklyn.
— Dla osób chorych na serce góry nie
są dobre. Lepiej jest odpocznąć z
pełną na równinie, możliwie gdzie są
las. Chory na serce nie powinien
dalek chodzić i mieć się a przynaj-
mniej w miejscowości zdrowych ludzi
niezawyczoje.
Dobry jest odpocznąć nad morzem.

Severy Lekarstwa utrzymują
zdrowie w rodzinie.

Na słaby żołądek

brak apetytu i
niestrawność,
bieżcie

Severa's Esorka

poradca Severy Gorycz Żołądkowa.

Wzmocnia osłabiony żołądek,
sprawdza apetyt i przynosi
zdrowie stałemu ustroju
i w zaważeniu.

Łódźk wzmocniający
dla osób starszych
wiekami i słabowitych.

Cena 75c a \$1.50.

Zapytajcie w aptece.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

WYPADKI

Dokładniejszy porządek prawny za-
biera nas o odpowiedzialności z po-
wodu osłabienia umysłowego. Przepro-
wadza i wstrzymuje przestępstwa i z
kryminalnymi skutkami. Siedem lat
doświadczenia i najwęższe
referencje. Mówi po polsku i in. 30-
ajkami słowami. J. A. CHENG
116 Market Street, Newark, N. J.
Tel. Mulberry 2012.

Meble A. STEC

JEDYNY POLSKI SKŁAD MEBLI

POLECA PO CENACH
30% NIŻSZYCH
JAK GOSPODARSTWA INNYCH
WIELKIEGO RODZAJU MEBLE

ŁÓŻKA, STÓŁY, KRZESŁA
DYWANY, LUSTRA, MATERACE
SPRZĘT, ORAZ KOMPLEMENTE

WYPRAWY ŁUBNE.

135 AVENUE "A"
(między 8 i 9 ulicami)
NEW YORK CITY
TEL. DIT DUCK 3341.

FUTRA

NA ZAMÓWIE-
NIE ŻYWE
SPRZĘDĄC
GOTOWE

Przeobraż i naprawę
miałe prawnie kuterów.

A. ROZEK
827 E. 14 St., New York City

Chesterfield PAPIEROSY

"PRZYJACIELU,
to fakt-
one są
odmienne!"

Odmienne!
One zadawałaja
a inne
nie.
Dlatego
one są
odmienne

Chesterfield
PAPIEROSY
Opis zadawałaja

Zaczynijcie kupować teraz

MAGNOLIA
I
STAR MILK

I SKŁADAJCIE NALEPKI
NA WARTOŚCIOWE PREMJE

Napisać na jeden z adreśców na drugiej stronie nalepek
po składowaniu listy premii
„Płatne mi składam nalepkę”

68 Nassau Avenue, Brooklyn, N. Y.

Praca dla Kobiet
(Help wanted Female)**POTRZĘBA EGZAMINATOROK**

W „STITCHING” ODDZIALE
Również operatorok do różnego szycia.
Weźmiemy dziewcząt do nauki. Płacimy podczas nauki.
Przyjemne otoczenie; dobra zapłata.

F. JACOBSON & SONS
CORNELL STREET & SMITH AVENUE
KINGSTON, NEW YORK

POTRZĘBA DZIEWCZĄT
przy „shoe fitting”

JOHNSTON & MURPHY
42 Lincoln St.,
Newark, N. J.

DZIEWCZĄT 50
do lekkiej fabrycznej pracy

AMERICAN NOVELTY CANDY CO.
403 Bedford Ave., Brooklyn
(25m)

POTRZĘBA STARSZYCH KIELNIEK
również kilka kobiet do roboty w kuchni

ROOFING
Fordham Road & Park Avenue
KOBIECI POTRZĘBA

Thakcy na Tape Looms.
Dobra zapłata.
Niedowiadczonych wyczymy.

Zgłoszenia do biura:
Springfield Webbing Co.
235 Mill Street,
Springfield, Mass.

OPERATOROK POTRZĘBA
na mrow maszynach do szycia

Doświadczonych mrow latwo awas-
2500 Zgłoszenia.
Również potrzebujemy dziewcząt
do nauki.
Merville Puff Cosmetic Co.
68 WEST 28TH STREET

DZIEWCZĄT - DZIEWCZĄT
do szycia i pakowania cukrów

Doświadczonych mrow pierwszostwa.
Stala praca, dobra zapłata.
Elbee Chocolate Co.
32 South 4th Street,
Newark, N. J.

KOBIECI
do ogólnego czyszczenia w hotelach

na noc, stala praca, dobra zapłata.
FRANKEL
253-PATRICK AVENUE, N. Y. C.
Wejście na 34 ulicy.

KOBIECI & DZIEWCZĄT
Potrzebujemy kilka dziewcząt 10 lat

Do nauki szycia i pakowania cukrów.
Dobra zapłata, dobra zapłata.
THE SIKES COMPANY
3112 & 31ST AVENUE
Philadelphia, Pa.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA
do lekkiej roboty w fabryce

Doświadczonych nie wymagane
Zgłoszenia:
Kerman Rug Renovating Co.
465 Kent Avenue, Brooklyn

OPERATOROK
potrzeba na power sewing machine

Stala praca, dobra zapłata.
NATIONAL CASKET CO.
450 Jackson Ave.
Long Island City, N. Y.

PRACOWNICZK
doświadczonych na delikatnych

czyszczeniach. Zgłoszenia:
ALMED CLEANING & DYING CO.
107 1st
Long Island City, N. Y.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA 14 LAT
do wyuczenia się szycia przy jedwab-

nych maszynach. Zgłoszenia:
Oscar Silk Hosiery, 401 E. 23 St.

DZIEWCZĄT & KOBIECI
do lekkiej roboty w fabryce

22 Zgłoszenia.
HENRY MOSS & CO.
110-112 St., Brooklyn

DZIEWCZĄT
do lekkiej roboty w fabryce

Stala praca, dobra zapłata.
SEA LAND TRADING CO.
20 Street & 11th Avenue,
New York

POTRZĘBA KOBIECI
doświadczonych na jedwabnych

maszynach. Zgłoszenia:
124 WEST 11TH STREET
4 piętro.

DZIEWCZĄT
do wyuczenia się szycia

w fabryce, również, power prese o-
peratorki, dobra zapłata dla chętnych
wymagane. Zgłoszenia do biura:
Oscar Silk Hosiery, 401 E. 23 St.

POTRZĘBA KOBIECI
do szycia i pakowania cukrów

Doświadczonych mrow pierwszostwa.
Stala praca, dobra zapłata.
Elbee Chocolate Co.
32 South 4th Street,
Newark, N. J.

Praca dla Kobiet
(Help wanted Female)**POTRZĘBA EGZAMINATOROK**

W „STITCHING” ODDZIALE
Również operatorok do różnego szycia.
Weźmiemy dziewcząt do nauki. Płacimy podczas nauki.
Przyjemne otoczenie; dobra zapłata.

F. JACOBSON & SONS
CORNELL STREET & SMITH AVENUE
KINGSTON, NEW YORK

POTRZĘBA DZIEWCZĄT
przy „shoe fitting”

JOHNSTON & MURPHY
42 Lincoln St.,
Newark, N. J.

DZIEWCZĄT 50
do lekkiej fabrycznej pracy

AMERICAN NOVELTY CANDY CO.
403 Bedford Ave., Brooklyn
(25m)

POTRZĘBA STARSZYCH KIELNIEK
również kilka kobiet do roboty w kuchni

ROOFING
Fordham Road & Park Avenue
KOBIECI POTRZĘBA

Thakcy na Tape Looms.
Dobra zapłata.
Niedowiadczonych wyczymy.

Zgłoszenia do biura:
Springfield Webbing Co.
235 Mill Street,
Springfield, Mass.

OPERATOROK POTRZĘBA
na mrow maszynach do szycia

Doświadczonych mrow latwo awas-
2500 Zgłoszenia.
Również potrzebujemy dziewcząt
do nauki.
Merville Puff Cosmetic Co.
68 WEST 28TH STREET

DZIEWCZĄT - DZIEWCZĄT
do szycia i pakowania cukrów

Doświadczonych mrow pierwszostwa.
Stala praca, dobra zapłata.
Elbee Chocolate Co.
32 South 4th Street,
Newark, N. J.

KOBIECI
do ogólnego czyszczenia w hotelach

na noc, stala praca, dobra zapłata.
FRANKEL
253-PATRICK AVENUE, N. Y. C.
Wejście na 34 ulicy.

KOBIECI & DZIEWCZĄT
Potrzebujemy kilka dziewcząt 10 lat

Do nauki szycia i pakowania cukrów.
Dobra zapłata, dobra zapłata.
THE SIKES COMPANY
3112 & 31ST AVENUE
Philadelphia, Pa.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA
do lekkiej roboty w fabryce

Doświadczonych nie wymagane
Zgłoszenia:
Kerman Rug Renovating Co.
465 Kent Avenue, Brooklyn

OPERATOROK
potrzeba na power sewing machine

Stala praca, dobra zapłata.
NATIONAL CASKET CO.
450 Jackson Ave.
Long Island City, N. Y.

PRACOWNICZK
doświadczonych na delikatnych

czyszczeniach. Zgłoszenia:
ALMED CLEANING & DYING CO.
107 1st
Long Island City, N. Y.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA 14 LAT
do wyuczenia się szycia przy jedwab-

nych maszynach. Zgłoszenia:
Oscar Silk Hosiery, 401 E. 23 St.

DZIEWCZĄT & KOBIECI
do lekkiej roboty w fabryce

22 Zgłoszenia.
HENRY MOSS & CO.
110-112 St., Brooklyn

DZIEWCZĄT
do lekkiej roboty w fabryce

Stala praca, dobra zapłata.
SEA LAND TRADING CO.
20 Street & 11th Avenue,
New York

POTRZĘBA KOBIECI
doświadczonych na jedwabnych

maszynach. Zgłoszenia:
124 WEST 11TH STREET
4 piętro.

DZIEWCZĄT
do wyuczenia się szycia

w fabryce, również, power prese o-
peratorki, dobra zapłata dla chętnych
wymagane. Zgłoszenia do biura:
Oscar Silk Hosiery, 401 E. 23 St.

POTRZĘBA KOBIECI
do szycia i pakowania cukrów

Doświadczonych mrow pierwszostwa.
Stala praca, dobra zapłata.
Elbee Chocolate Co.
32 South 4th Street,
Newark, N. J.

Praca dla mężczyzn
(Help wanted Male)**POTRZĘBA EGZAMINATOROK**

W „STITCHING” ODDZIALE
Również operatorok do różnego szycia.
Weźmiemy dziewcząt do nauki. Płacimy podczas nauki.
Przyjemne otoczenie; dobra zapłata.

F. JACOBSON & SONS
CORNELL STREET & SMITH AVENUE
KINGSTON, NEW YORK

POTRZĘBA DZIEWCZĄT
przy „shoe fitting”

JOHNSTON & MURPHY
42 Lincoln St.,
Newark, N. J.

DZIEWCZĄT 50
do lekkiej fabrycznej pracy

AMERICAN NOVELTY CANDY CO.
403 Bedford Ave., Brooklyn
(25m)

POTRZĘBA STARSZYCH KIELNIEK
również kilka kobiet do roboty w kuchni

ROOFING
Fordham Road & Park Avenue
KOBIECI POTRZĘBA

Thakcy na Tape Looms.
Dobra zapłata.
Niedowiadczonych wyczymy.

Zgłoszenia do biura:
Springfield Webbing Co.
235 Mill Street,
Springfield, Mass.

OPERATOROK POTRZĘBA
na mrow maszynach do szycia

Doświadczonych mrow latwo awas-
2500 Zgłoszenia.
Również potrzebujemy dziewcząt
do nauki.
Merville Puff Cosmetic Co.
68 WEST 28TH STREET

DZIEWCZĄT - DZIEWCZĄT
do szycia i pakowania cukrów

Doświadczonych mrow pierwszostwa.
Stala praca, dobra zapłata.
Elbee Chocolate Co.
32 South 4th Street,
Newark, N. J.

KOBIECI
do ogólnego czyszczenia w hotelach

na noc, stala praca, dobra zapłata.
FRANKEL
253-PATRICK AVENUE, N. Y. C.
Wejście na 34 ulicy.

KOBIECI & DZIEWCZĄT
Potrzebujemy kilka dziewcząt 10 lat

Do nauki szycia i pakowania cukrów.
Dobra zapłata, dobra zapłata.
THE SIKES COMPANY
3112 & 31ST AVENUE
Philadelphia, Pa.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA
do lekkiej roboty w fabryce

Doświadczonych nie wymagane
Zgłoszenia:
Kerman Rug Renovating Co.
465 Kent Avenue, Brooklyn

OPERATOROK
potrzeba na power sewing machine

Stala praca, dobra zapłata.
NATIONAL CASKET CO.
450 Jackson Ave.
Long Island City, N. Y.

PRACOWNICZK
doświadczonych na delikatnych

czyszczeniach. Zgłoszenia:
ALMED CLEANING & DYING CO.
107 1st
Long Island City, N. Y.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA 14 LAT
do wyuczenia się szycia przy jedwab-

nych maszynach. Zgłoszenia:
Oscar Silk Hosiery, 401 E. 23 St.

DZIEWCZĄT & KOBIECI
do lekkiej roboty w fabryce

22 Zgłoszenia.
HENRY MOSS & CO.
110-112 St., Brooklyn

DZIEWCZĄT
do lekkiej roboty w fabryce

Stala praca, dobra zapłata.
SEA LAND TRADING CO.
20 Street & 11th Avenue,
New York

POTRZĘBA KOBIECI
doświadczonych na jedwabnych

maszynach. Zgłoszenia:
124 WEST 11TH STREET
4 piętro.

DZIEWCZĄT
do wyuczenia się szycia

w fabryce, również, power prese o-
peratorki, dobra zapłata dla chętnych
wymagane. Zgłoszenia do biura:
Oscar Silk Hosiery, 401 E. 23 St.

POTRZĘBA KOBIECI
do szycia i pakowania cukrów

Doświadczonych mrow pierwszostwa.
Stala praca, dobra zapłata.
Elbee Chocolate Co.
32 South 4th Street,
Newark, N. J.

Praca dla mężczyzn
(Help wanted Male)**POTRZĘBA EGZAMINATOROK**

W „STITCHING” ODDZIALE
Również operatorok do różnego szycia.
Weźmiemy dziewcząt do nauki. Płacimy podczas nauki.
Przyjemne otoczenie; dobra zapłata.

F. JACOBSON & SONS
CORNELL STREET & SMITH AVENUE
KINGSTON, NEW YORK

POTRZĘBA DZIEWCZĄT
przy „shoe fitting”

JOHNSTON & MURPHY
42 Lincoln St.,
Newark, N. J.

DZIEWCZĄT 50
do lekkiej fabrycznej pracy

AMERICAN NOVELTY CANDY CO.
403 Bedford Ave., Brooklyn
(25m)

POTRZĘBA STARSZYCH KIELNIEK
również kilka kobiet do roboty w kuchni

ROOFING
Fordham Road & Park Avenue
KOBIECI POTRZĘBA

Thakcy na Tape Looms.
Dobra zapłata.
Niedowiadczonych wyczymy.

Zgłoszenia do biura:
Springfield Webbing Co.
235 Mill Street,
Springfield, Mass.

OPERATOROK POTRZĘBA
na mrow maszynach do szycia

Doświadczonych mrow latwo awas-
2500 Zgłoszenia.
Również potrzebujemy dziewcząt
do nauki.
Merville Puff Cosmetic Co.
68 WEST 28TH STREET

DZIEWCZĄT - DZIEWCZĄT
do szycia i pakowania cukrów

Doświadczonych mrow pierwszostwa.
Stala praca, dobra zapłata.
Elbee Chocolate Co.
32 South 4th Street,
Newark, N. J.

KOBIECI
do ogólnego czyszczenia w hotelach

na noc, stala praca, dobra zapłata.
FRANKEL
253-PATRICK AVENUE, N. Y. C.
Wejście na 34 ulicy.

KOBIECI & DZIEWCZĄT
Potrzebujemy kilka dziewcząt 10 lat

Do nauki szycia i pakowania cukrów.
Dobra zapłata, dobra zapłata.
THE SIKES COMPANY
3112 & 31ST AVENUE
Philadelphia, Pa.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA
do lekkiej roboty w fabryce

Doświadczonych nie wymagane
Zgłoszenia:
Kerman Rug Renovating Co.
465 Kent Avenue, Brooklyn

OPERATOROK
potrzeba na power sewing machine

Stala praca, dobra zapłata.
NATIONAL CASKET CO.
450 Jackson Ave.
Long Island City, N. Y.

PRACOWNICZK
doświadczonych na delikatnych

czyszczeniach. Zgłoszenia:
ALMED CLEANING & DYING CO.
107 1st
Long Island City, N. Y.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA 14 LAT
do wyuczenia się szycia przy jedwab-

nych maszynach. Zgłoszenia:
Oscar Silk Hosiery, 401 E. 23 St.

DZIEWCZĄT & KOBIECI
do lekkiej roboty w fabryce

22 Zgłoszenia.
HENRY MOSS & CO.
110-112 St., Brooklyn

DZIEWCZĄT
do lekkiej roboty w fabryce

Stala praca, dobra zapłata.
SEA LAND TRADING CO.
20 Street & 11th Avenue,
New York

POTRZĘBA KOBIECI
doświadczonych na jedwabnych

maszynach. Zgłoszenia:
124 WEST 11TH STREET
4 piętro.

DZIEWCZĄT
do wyuczenia się szycia

w fabryce, również, power prese o-
peratorki, dobra zapłata dla chętnych
wymagane. Zgłoszenia do biura:
Oscar Silk Hosiery, 401 E. 23 St.

POTRZĘBA KOBIECI
do szycia i pakowania cukrów

Doświadczonych mrow pierwszostwa.
Stala praca, dobra zapłata.
Elbee Chocolate Co.
32 South 4th Street,
Newark, N. J.

Praca dla mężczyzn
(Help wanted Male)**POTRZĘBA EGZAMINATOROK**

W „STITCHING” ODDZIALE
Również operatorok do różnego szycia.
Weźmiemy dziewcząt do nauki. Płacimy podczas nauki.
Przyjemne otoczenie; dobra zapłata.

F. JACOBSON & SONS
CORNELL STREET & SMITH AVENUE
KINGSTON, NEW YORK

POTRZĘBA DZIEWCZĄT
przy „shoe fitting”

JOHNSTON & MURPHY
42 Lincoln St.,
Newark, N. J.

DZIEWCZĄT 50
do lekkiej fabrycznej pracy

AMERICAN NOVELTY CANDY CO.
403 Bedford Ave., Brooklyn
(25m)

POTRZĘBA STARSZYCH KIELNIEK
również kilka kobiet do roboty w kuchni

ROOFING
Fordham Road & Park Avenue
KOBIECI POTRZĘBA

Thakcy na Tape Looms.
Dobra zapłata.
Niedowiadczonych wyczymy.

Zgłoszenia do biura:
Springfield Webbing Co.
235 Mill Street,
Springfield, Mass.

OPERATOROK POTRZĘBA
na mrow maszynach do szycia

Doświadczonych mrow latwo awas-
2500 Zgłoszenia.
Również potrzebujemy dziewcząt
do nauki.
Merville Puff Cosmetic Co.
68 WEST 28TH STREET

DZIEWCZĄT - DZIEWCZĄT
do szycia i pakowania cukrów

Doświadczonych mrow pierwszostwa.
Stala praca, dobra zapłata.
Elbee Chocolate Co.
32 South 4th Street,
Newark, N. J.

KOBIECI
do ogólnego czyszczenia w hotelach

na noc, stala praca, dobra zapłata.
FRANKEL
253-PATRICK AVENUE, N. Y. C.
Wejście na 34 ulicy.

KOBIECI & DZIEWCZĄT
Potrzebujemy kilka dziewcząt 10 lat

Do nauki szycia i pakowania cukrów.
Dobra zapłata, dobra zapłata.
THE SIKES COMPANY
3112 & 31ST AVENUE
Philadelphia, Pa.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA
do lekkiej roboty w fabryce

Doświadczonych nie wymagane
Zgłoszenia:
Kerman Rug Renovating Co.
465 Kent Avenue, Brooklyn

OPERATOROK
potrzeba na power sewing machine

Stala praca, dobra zapłata.
NATIONAL CASKET CO.
450 Jackson Ave.
Long Island City, N. Y.

PRACOWNICZK
doświadczonych na delikatnych

czyszczeniach. Zgłoszenia:
ALMED CLEANING & DYING CO.
107 1st
Long Island City, N. Y.

DZIEWCZĄT POTRZĘBA 14 LAT
do wyuczenia się szycia przy jedwab-

nych maszynach. Zgłoszenia:
Oscar Silk Hosiery, 401 E. 23 St.

DZIEWCZĄT & KOBIECI
do lekkiej roboty w fabryce

22 Zgłoszenia.
HENRY MOSS & CO.
110-112 St., Brooklyn

DZIEWCZĄT
do lekkiej roboty w fabryce

Stala praca, dobra zapłata.
SEA LAND TRADING CO.
20 Street & 11th Avenue,
New York

POTRZĘBA KOBIECI
doświadczonych na jedwabnych

maszynach. Zgłoszenia:
124 WEST 11TH STREET
4 piętro.

DZIEWCZĄT
do wyuczenia się szycia